

Seat No. : _____

CB-109

March-2021

M.Ed., Sem.-I

A-003 : Educational Studies

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

1. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ) (3 × 7 = 21 Marks)

- (1) શિક્ષણની વિચારધારાઓ જણાવી કોઈ એક વિચારધારા વિશે વિગતે ચર્ચો કરો.
- (2) પરંપરાગત ઉચ્ચ વિદ્યાશાખાઓની શૈક્ષણિક અભ્યાસના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો.
- (3) શિક્ષણની પ્રક્રિયા પર સમાજશાસ્ત્રીય દષ્ટિકોણની ચર્ચા કરો.
- (4) અભ્યાસક્રમ વિકાસના સોપાનો જણાવી તેની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (5) વર્ણનાત્મક સંશોધન પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવી કોઈપણ બે પ્રકારો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
- (6) અભ્યાસક્રમ વિકાસના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે) (2 × 2 = 4 Marks)

- (1) અભ્યાસક્રમ એટલે શું ?
- (2) શિક્ષણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (3) સંશોધનનું સ્વરૂપ સમજાવો.
- (4) શિક્ષણના હેતુઓ જણાવો.

વિભાગ – II

2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ) (3 × 7 = 21 Marks)

- (1) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ 1986 નું વિશ્લેષણ કરો.
- (2) શિક્ષણ અને નવી શ્રમ નીતિ વિશે ચર્ચા કરો.
- (3) ભારતમાં ઉદારીકરણની જરૂરિયાત અને અસરો વિશે ચર્ચા કરો.
- (4) અતિબોધાત્મક કૌશલ્યો સમજાવો.
- (5) બુદ્ધિનો દ્વિઅવયવ સિદ્ધાંત તથા બહુઘટક સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો.
- (6) અધ્યેતાઓની શૈક્ષણિક સિદ્ધિ પર જાતીયતાની અસર સમજાવો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે) (2 × 2 = 4 Marks)

- (1) અતિબોધના ઘટકો જણાવો.
 - (2) સંરચનાવાદના મુખ્ય સિદ્ધાંતો જણાવો.
 - (3) સંરચનાવાદી વર્ગખંડમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
 - (4) ગઠબંધન વહીવટ એટલે શું ?
-

Seat No. : _____

CB-109

March-2021

M.Ed., Sem.-I

A-003 : Educational Studies

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

SECTION – I

1. (A) Answer the following questions : (any **three**) : **(3 × 7 = 21 Marks)**

1. State the educational ideologies and discuss in detail any one ideology.
2. Discuss the traditional higher disciplines with reference to educational studies.
3. Discuss the sociological perspectives on the process of education.
4. State and discuss in detail the steps of curriculum development.
5. State the types of descriptive research method and discuss in detail any two types.
6. Discuss the principles of curriculum development.

(B) Answer the following questions in short. (any **two**) **(2 × 2 = 4 Marks)**

1. What is curriculum ?
2. Clarify the meaning of education.
3. Explain the nature of research.
4. State the objectives of education.

SECTION – II

2. (A) Answer the following questions : (any **three**) **(3 × 7 = 21 Marks)**

1. Analyse the National Educational Policy of 1986.
2. Discuss education and new labour policy.
3. Discuss the need and effects of liberalization in India.
4. Explain the meta cognitive skills.
5. Explain in detail two factor theory and multifactor theory of intelligence.
6. Explain the effects of gender on educational achievement of learners.

(B) Answer the following questions in short. (any **two**) **(2 × 2 = 4 Marks)**

1. State the components of meta cognition.
 2. State the main principles of constructivism.
 3. State the role of teacher in constructivist class room.
 4. What is coalition administration ?
-